

“Вчитися на помилках – дорого і небезпечно”

Навчально-методичний центр охорони праці залізниці у травні відзначив своє десятиріччя. Про роботу центру за цей період, його здобутки та завдання на майбутнє кореспондент “Львівського залізничника” поспілкувався із колишнім та нинішнім керівниками центру Ігорем Кузьмою та Сергієм Кудравцем.

– Проблема захисту від різноманітних небезпек виникла, мабуть, ще тоді, коли людина взяла в руки свої перші інструменти – камінь і палицю, – розповідає Ігор Кузьма. – До певного часу кожна людина самостійно дбала про власну безпеку та безпеку своїх близьких. Однак зі змінами умов праці, появою нових технологічних процесів, удосконаленням обладнання виникла потреба у спеціфічних знаннях з охорони праці.

Задля створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням у процесі трудової діяльності у 1992

Навчально-методичному центру охорони праці Львівської залізниці – 10 років

праці та працівники галузевого центру, що пройшли навчання у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду України й отримали посвідчення на право викладання законодавства України з охорони праці, а також висококваліфіковані спеціалісти Держгірпромнагляду, Державної санітарно-епідеміологічної служби, медичні працівники.

Кінцевим результатом навчального процесу є екзамени з охорони праці. На екзамені присутній представник інспекції Держгірпромнагляду у Львівській області у машинобудуванні на транспорті і зв'язку, який безпосередньо здійснює нагляд у підрозділах залізниці.

Є традиційна форма прийняття іспиту – запитання сформульовані у білетах, розроблених та затверджених в Головному навчальному методичному центрі Держгірпромнагляду України. Автоматизована форма здачі іспиту відбувається через веб-орієнто-

“Задля створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням у процесі трудової діяльності у 1992 р. в Україні прийнято Закон “Про охорону праці”. Основну роль у вирішенні цих питань відіграє навчання працівників із питань охорони праці. На Львівській залізниці цю функцію покладено на навчально-методичний центр охорони праці, створений 15 травня 2003 року”.

дичної бази центру. За наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 26.03.2009 №322 навчально-методичному центру охорони праці ДТГО “Львівська залізниця” надано статус Галузевого навчально-методичного центру охорони праці.

Розширилося коло посадових осіб і спеціалістів Львівської залізниці та Укрзалізниці, які зможуть вдосконалювати знання з охорони праці на базі нашого галузевого центру, це – заступники начальника залізниці, начальники галузевих служб, працівники служби охорони праці, посадові особи та спеціалісти підприємств, підпорядкованих Укрзалізниці.

За вимогами “Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.11.2011 р. №1107, Декларацію відповідності матеріально-технічної бази роботодавця вимогам законодавства з питань охорони праці та промислової безпеки зареєстровано у територіальному управлінні Держгірпромнагляду у Львівській області. Проведено добровільну акредитацію галузевого навчально-методичного центру охорони праці ДТГО “Львівська залізниця” щодо спроможності проводити навчання з питань охорони праці працівників інших суб'єктів господарювання у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду.

Усі працівники центру та члени комісії залізниці з перевірки знань з питань охорони праці пройшли навчання у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду.

У центрі маємо нові нормативно-правові акти з охорони праці, технічні засоби поповнилися цифровою відеокамерою, комп'ютерним обладнанням та WEB-орієнтованою навчально-контролюючою системою підготовки і перевірки знань з питань охорони праці “Аспект 5.0”; відремонто-

“Галузевий центр має аудиторію на 72 навчальні місця, навчально-методичний клас на 18 навчальних місць, методичний кабінет та санітарно-побутові приміщення. Серед переваг центру у порівнянні з іншими подібними навчальними закладами – його вигідне розташування – поблизу Львівського залізничного вокзалу. Це зручно для залізничників, що приїждять на навчання до Львова з інших міст”.

році в Україні прийнято Закон “Про охорону праці”. Основну роль у вирішенні цих питань відіграє навчання працівників із питань охорони праці. На Львівській залізниці цю функцію покладено на навчально-методичний центр охорони праці, створений 15 травня 2003 року.

Мета роботи центру – підвищення якості навчання з охорони праці та зменшення витрат на навчання працівників залізниці. Це вдалося зробити і завдяки наполегливій праці багатьох посадових осіб та спеціалістів залізниці, серед яких був світлої пам'яті колишній начальник служби охорони праці залізниці Костянтин Журавльов та начальник центру Юрій Федак, який у 2006 р. пішов на заслужений відпочинок.

Наш галузевий центр розміщений у будівлі адміністративного корпусу станції Львів. Він займає частину першого поверху. Маємо аудиторію на 72 навчальні місця, навчально-методичний клас на 18 навчальних місць, методичний кабінет та санітарно-побутові приміщення. Центр має вигідне розташування – поблизу Львівського залізничного вокзалу. Це зручно для залізничників, що приїждять до Львова на навчання з інших міст.

Центр має достатню кількість навчальних посібників (плакатів, схем, стендів, відеофільмів) та технічних засобів (відеопроектор, телевізори, тренажери штучного дихання “Фантом-П”, засоби службового зв'язку). Під час навчального курсу слухачі використовують законодавчі нормативно-правові акти та державні міжгалузеві й галузеві нормативні акти з охоро-

ни праці, методичну та довідкову літературу, навчальні програми, спеціальне програмне забезпечення для персональних комп'ютерів. Наші спеціалісти постійно надають організаційну та методичну допомогу службам і відокремленим підрозділам залізниці – перевіряють у працівників якість знань з охорони праці, розробляють типові інструкції та конспекти з охорони праці.

За період існування центру тут проведено навчання та перевірку знань 4062 посадових осіб і спеціалістів залізниці з питань охорони праці. Пройшли навчання 8675 керівників середньої ланки, у т.ч. з виїздом у всі регіони Львівської залізниці.

Наші працівники розробили конспекти з охорони праці для провідників пасажирських вагонів, слюсарів із ремонту рухомого складу та оглядачів вагонів, електромонтерів із ремонту й обслуговування електроустановок, працівників локомотивних бригад, працівників колійного господарства, працівників лікувальних установ, проведення вантажно-розвантажувальних робіт на залізничному транспорті.

– У попередні роки центр працював під керівництвом начальника служби охорони праці Миколи Пайончківського та Олександра Левицького, а також сьогодиншнього заступника начальника служби Ігоря Кузьми, – розповідає нинішній директор центру Сергій Кудравець. – Зміни у нормативно-правових документах з охорони праці впродовж цих років потребували вдосконалення матеріально-технічної та навчально-мето-

вано та замінено необхідні вузли опалення, сантехніки, освітлення, тренажерів штучного дихання “Фантом-П”.

Для ефективнішого засвоєння знань з питань охорони праці використовуємо у навчальному процесі відеофільми, створені за участю працівників центру, та електронний варіант лекцій, які демонструються через відеопроектор. Для практичних занять із надання першої долікарської допомоги маємо спеціальний тренажер штучного дихання “Фантом-П”.

За словами начальника галузевого центру Сергія Кудравця, теми навчального курсу розроблені з максимальним урахуванням специфіки роботи в залізничних підрозділах: законодавство України про охорону праці; державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві; електробезпека; гігієна праці; пожежна безпека; безпечна експлуатація вантажопідіймальних кранів, підйомників, ліфтів, об'єктів котлонагляду; газове господарство; емкості, що працюють під тиском; надання першої медичної допомоги потерпілим; галузеві нормативні акти з охорони праці, що діють на залізничному транспорті; локалізація та ліквідація аварій та катастроф; правила перевезення небезпечних вантажів; роботи на висоті, безпосередньо пов'язані зі специфікою залізничної галузі.

– Ефективність навчальної роботи залежить від рівня методичної майстерності викладачів, – розповідає Сергій Кудравець. – Тому навчання у центрі проводять працівники служби охорони

вану форму навчально-контролюючої програми з перевірки знань з питань охорони праці. Перевага цього програмного продукту в тому, що ми можемо самостійно, без залучення фірми-розробника, корегувати екзаменаційні питання, пов'язані зі змінами у нормативно-правових документах. Це дозволяє залізниці економити чималі кошти.

Працівники центру також проводять виїзні навчання. Маємо програму обліку проведених занять, яка фіксує, хто саме і коли проходив навчання та термін проведення наступного навчання і прийняття іспиту. Кожне навчання – і стаціонарне, і виїзне – складається зі сорокагодинного навчального курсу, розрахованого на один робочий тиждень. Програму курсу можна застосувати і для самостійної підготовки.

Наприкінці 2011 року центр отримав у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду України свідоцтво з добровільної акредитації. Такого свідоцтва поки ще не мають наші колеги з інших залізниць. Видаючи нам це свідоцтво, Головний навчально-методичний центр Держгірпромнагляду України врахував характеристики нашого центру, наявність у ньому відповідного обладнання, наші викладачі пройшли навчання в Києві й отримали дозвіл на викладання предмету “Охорона праці”. Свідоцтво дозволяє нам виходити на ринок послуг із навчання охорони праці відповідних спеціалістів.

Олександр ГЕРШУНЕНКО
Фото автора